

MISTAKES, TENDENCIES AND INFLUENCES IN CONTEMPORARY ROMANIAN

Monica Borș
Lecturer, PhD, "Lucian Blaga" University of Sibiu

Abstract: The research study explores Romanian language dynamics. Within the context of monitoring mistakes on TV, to record linguistic misconduct on cartoon channels is essential as the target audience is much more vulnerable. The analysis is focused on obsolete forms, phonetic mistakes, tenuously articulated lexico-grammatical classes, the new word formation through derivation with motion suffixes, the omission of gender, the deflection of some lexico-grammatical classes with a flexion (the article in the genitive) or an anaphoric role (the personal pronoun), the use of a superlative adjective or adverb being already a superlative, the conversion of interjections into verbs, the absence of semantic property or word association without a semantic connection, the pleonasm.

Keywords: language dynamics, grammar errors, language tendencies, absence of semantic property, pleonasm.

Studiul face parte dintr-o lucrare amplă destinată analizei structurilor lexicale și gramaticale întâlnite pe canalele de desene animate, analiză realizată pe mai multe paliere: al politeții lingvistice sau, dimpotrivă, al formelor care exprimă violența lingvistică, al greșelilor de limbă, al tendințelor lingvistice și, în general, a tot ce are impact (pozitiv sau negativ) asupra publicului-țintă, ținând cont că vârsta acestuia îl face mult mai vulnerabil decât publicul-țintă al altor canale. Canalele de desene animate deschid, prin atractivitatea lor, drumul legitimării în limbă a numeroase forme greșite, trenduri sau influențe, dintre care unele rămân la statutul de fapte izolate de limbă, iar altele ajung să se impună, sub presiunea uzului lingvistic. Înregistrarea unor derapaje lingvistice evidențiate și clasificate mai jos se realizează în contextul (și încurajată de) monitorizarea canalelor de televiziune, un proces aproape neîntrerupt la ora actuală care trage continuu semnale de alarmă.

Discutarea acestor forme de limbă (greșeli, tendințe sau influențe) în contextul dinamicii actuale va evidenția modificări nu numai la nivelul lexico-semantic, ci și la nivelul structurii gramaticale românești. Cauzele greșelilor de limbă sunt în primul rând traduceri brute, automate, la care se adaugă diferite cuvinte și construcții întâlnite în limba vorbită pe care canalele de desene n-au ezitat să le adopte. În prima categorie domnesc clișee din limba engleză: Știți voi, ați uitat chestii? (*Cartoon Network*, 10 iulie 2017, 19.36), Doar deschide ușa, Robin! (*Cartoon Network*, 10 iulie 2017, 19.42), Asta-i atitudinea! (pe care trebuie să o ai – ar fi completarea) (*Nickelodeon*, 15 iulie 2017, 21.59), Avem o cometă de prins! (*Disney Junior*, 6 octombrie 2017, 16.41), Ai un unicorn al lunii de invocat! (*Minimax*, 18 octombrie 2017, 19.48), cuvinte care intră în structuri sintactice bizare, încercând să semene cu expresii autohtone: Mașinile...o fac intenționat ca să facă plictiseală? (*Cartoon Network*, 10 iulie 2017, 19.37) Rezultat al aceleiași traduceri automate este folosirea pronumelui personal *voi* în locul pronumelui personal de politețe *dumneavoastră* (în text e voba de persoana a II-a, singular) greșeală pe care o fac la început mulți dintre cei care învață limba română: O umbrelă care vă apere de lipici. Doar pentru voi! (*Minimax*, 24 iulie 2017, 19.49). Rezultatul acestor traduceri pot fi prețiozități de genul:

“Pot să-mi ofer părerea?” (*Cartoon Network*, 14 septembrie 2017, 19.11), ca urmare a intenției traducătorului, a dorinței de a se exprima „ales”.

Graba traducerii aduce alături de formele pur și simplu greșite: O ciocolată mare și fierbinte, vă rog! Și eu (corect: și mie) (*Cartoon Network*, 6 octombrie 2017, 16.28), neglijențe cauzate de preluarea brută a apelativului; în serialul *Bibi și Tina*, apelativul *Herr Graf* din limba germană este utilizat în această formă. Personajului Falko von Falkenstein, care este conte (Graf), i se spune Herr Graf, adică apelativul (netradus) din limba germană. Mai mult, mama lui Bibi întreabă: ce a spus Graful? (*Minimax*, 18 Octombrie 2017, 19.15).

Am detectat pentru început greșeli fonetice (acestea sunt mai puține), de exemplu în privința morfonemului -ă (fonem și de morfem al desinenței de gen și număr): Vom prinde șopârla aceea *buclucașe* (*Minimax*, 15 iulie 2017, 17.42), sau a accentului: Medalionul acela era *sîmbolul* evident al bogăției tatei (*Minimax*, 12 iulie 2017, 18.06), Haideți, *veniți* cu noi! (*Disney Junior*, 12 iulie 2017, 19.39). Rațele astea se bat între ele în stil *karaté* (*Cartoon Network*, 15 iulie 2017, 20.16), *spuneți-mi* (*Cartoon Network*, 6 octombrie 2017, 13.00), forme vechi, ieșite din uz: Am luat toate *precauțiunile* necesare (*Megamax*, *Lego fabrica de eroi*, 12 iulie 2017, 17.10); Supermixerul a fost programat pentru a bate ouăle la *perfecțiune*! Locuțiunea adverbială folosită în limbajul colocvial “la perfecție” este utilizată aici în forma ieșită din uz a sufixului -ie (-iune). (*Minimax*, 23 iulie 2017, 19.09). Se mai adaugă dezacorduri între subiect și predicat, *Echipa Ochi de vultur e mult mai bun* (se face acordul predicatului cu apozitia, presupus subiect al propoziției, *Cartoon Network*, 12 iulie 2017, 18.37), sau între substantive și adjectivul determinant, precum și cu pronumele care substituie substantivul: *Pietricică a dispărut! N-am putut să-l salvez. Bietul Pietricică!* (*Megamax*, 20 iulie 2017, 16.29).

Cea mai frecventă greșală întâlnită este materializarea categoriei intensității superlative în cazul unui adjective/ adverb care în mod intrinsec conține prin semantismul său, ideea de superlativ: *mai înfiorătoare* nu pot fi (aventurile) (*Minimax*, 12 iulie 2017, 15.12), Dintre toate locurile pe care le-am văzut, acesta este *cel mai incredibil* (*Minimax*, 14 iulie 2017, 19.42), Vom fi coșmarul vostru *cel mai groaznic!* (*Minimax*, 23 iulie 2017, 19.02), Căpitanul Hook avea *cel mai îngrozitor* echipaj! (*Minimax*, 23 iulie 2017, 20.03), *cel mai terifiant* lucru posibil. (*Megamax*, 31 iulie 2017, 14.03), Chestia care va face din acest film *cel mai grandios* succes (*Boomerang*, 19 iulie 2017, 11.54), *cel mai adorabil* animăluț (*Cartoon Network*, 22 septembrie 2017, 14.36), *cele mai delicioase* mâncăruri. (*Megamax*, 6 octombrie 2017, 13.30); cea mai mare, *mai grozavă și spectaculoasă* lună din an. (*Minimax*, 18 Octombrie 2017, 17.37). Alteori, adjectivul aflat la superlativ este incompatibil cu categoria gramaticală a intensității: Ceva *e foarte greșit!* (*Nickelodeon*, 16 iulie 2017, 18.30); *cei mai josnici* răufăcători (*Cartoon Network*, 22 septembrie 2017, 14.48); Este ceva *foarte necurat* aici. (*Cartoon Network*, 19 Octombrie 2017, 14.41)

În cadrul comparațiilor, derapajele au diverse etologii: fie este vorba de forme de plural nejustificate: Căluții de mare sunt blânzi ca puii de *căprioare* (*Disney Junior*, 12 iulie 2017, 19.48), de eludarea verbului *a avea* și înlocuirea adjectivului posesiv cu pronumele personal: și eu mi-aș dori aventuri *ca tine* (*Minimax*, 12 iulie 2017, 15.03) în loc de: și eu mi-aș dori să am aventuri ca tine/ și eu mi-aș dori aventuri ca ale tale, sau de înlocuirea pronumelui posesiv cu pronumele personal: M-am gândit să ai bucătăria ta la fel *ca mine!* (*Disney Junior*, 6 octombrie 2017, 16.49); corect: ca a mea. De asemenea, mai poate fi vorba de utilizarea lui și parazită: Mă bucur să am o prietenă *ca și tine!* (*Minimax*, 18 Octombrie 2017, 19.25)

Greșelile de flexiune formează un capitol amplu, în care intră devieri în ce privește flexiunea analitică: Să folosim telefonul *lui tataie!* (*Cartoon Network*, 15 iulie 2017,20.27), forma de genitiv-dativ articulat a substantivului fiind, conform DOOM2, *lui tatăia* sau *tatăiei*.

În recomandarea de pe *Disney Junior* despre noua întâlnire cu *Garda felină*, în enumerarea animalelor cu care se va întâlni micul consumator de filme de animație - girefe, struți, păsări de pradă etc.- apare și substantivul la plural, *suricate*, cuvânt care nu apare decât în *Marele dicționar de neologisme* din 2000, cu sensul de “mangustă carnasieră din Africa de Sud” și având ca etimon cuvântul francez *suricate*. Informația de natură gramaticală se reduce la faptul că este un substantiv masculin, a cărui formă de plural nu este însă redată. În celelalte dicționare nu apare ca înregistrată, cu atât mai puțin în *DOOM 2*, care ar fi putut să ne lămurească în privința flexiunii. Ceea ce este cert însă, fiind un substantiv masculin nu poate avea desinența de plural, *-e*, și să formeze pluralul *suricate*. Conform modului de formare a substantivelor masculine, se adaugă, independent de forma de singular, morfemul desinență *-i*. Așadar, forma de plural ar trebui să fie *suricați*, cu inevitabila alternanță fonetică *t/ț*.

O serie de greșeli are la bază eludarea unor cuvinte, lipsa unor verigi semantice sau gramaticale cauzate de eludarea unor replici, necesare în limba țintă, dar inexistente în limba din care s-a făcut traducerea. În exemplul “Cine ar fi crezut că simpla capacitate de adaptare va dezintegra un robot?” din episodul *Supermixerul* al seriei *Eu și cei șapte pitici* (*Minimax*, 23 iulie 2017, 19.23), robotul a fost programat să facă anumite lucruri fără a fi dotat și cu capacitatea de a improviza. Așadar, nu capacitatea de adaptare, ci lipsa acesteia va produce deteriorarea lui. Derutantă este prezența adjectivului *simpla*, care precedând substantivul are înțeles adverbial (“numai”, “doar”) califică capacitatea de adaptare drept un lucru minor, însă care provoacă distrugerea robotului; în structura de adâncime este exprimată opoziția dintre creativitate (o calitate inherent umană) și absența acesteia la robot. Într-unul din episoadele din seria *Noile aventuri ale lui Peter Pan*, la întrebarea adresată de Moș Crăciun căpitanului Hook:

- O să mai dureze mult? Am un program foarte încărcat!

acesta răspunde:

- Cât mai curând! (*Minimax*: 23 iulie 2017, 20.15).

Într-o situație ca: “Nimeni nu-mi rănește bunicul și scapă nepedepsit!” greșeala este situarea propozițiilor în relație de coordonare, nemarcarea subordonării; corect este: “Nimeni nu-mi rănește bunicul ca apoi să scape nepedepsit!” (*Cartoon Network*, 22 septembrie 2017, 17.30).

În *Garda felină* de pe *Disney Junior*, un bivol îl invită pe micul rege leu să se bălăcească: Familia regală e cam reticentă la bălăceală. Dar acum e impresionant, e clar! (17 iulie 2017,13.06). Cu greu se poate înțelege structura concesivă al cărui mesaj este că, deși familia regală are rețineri în ceea ce privește bălăceala, în momentul respectiv, bălăcitul nu poate fi refuzat, deoarece are ceva care impresionează.

Asocierea unor cuvinte fără legătură semantică: “*Naivitatea ta bombănitore* este aproape înduioșătoare” (*Minimax*, 14 iulie 2017, 19.40) este salvată doar de intenția stilistică: “Am transpirație de arșar”. (*Megamax*,15 iulie 2017, ep. *Veverița fricoasă*)

În motto-ul *Gărzii feline* (*Minimax*): “Până regatul Luminii va sfârși/Garda felină îl va păzi” este eludat pronomului reflexiv (corect: regatul Luminii se va sfârși). Într-un structură în care apar termeni adjuncți coordonați în genitiv, ca “E vremea tortului și cadourilor” (*Disney Junior*, 16 iulie 2017, 17.40), prezența articolului posesiv –genitival este obligatorie.(corect: vremea torturilor și a cadourilor). Tot o sintagmă coordonată în care este absent, de această dată,

morfemul determinării, este: Nu mai vreau sa regizez o comedie sau film de acțiune! (*Cartoon Network*, 14 septembrie 2017, 19.17).

Foarte frecventă este omiterea pronumelui personal complement direct: “Nimeni nu oprește prietenii” (*Cartoon Network*, 10 iulie 2017, 18.40) și implicit a flectivului *pe*. D. D. Drașoveanu, în *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, detectează “doi *pe*, radical și obiectiv deosebiți: prepoziția *pe*, exterioară acuzativului (Ac,) și flectivul *pe* parte intrinsecă a structurii Ac, *personal*”. Despre acesta din urmă, autorul afirmă că “marcând acuzativul, Ac,, flectivul *pe* îi păstrează și-i întărește acestuia calitatea de caz prin el însuși funcțional, el reprezentând - întocmai ca un Ac, fără flectivul *pe* - construcția c a z u a l ă a funcției și îndreptățind astfel denumirea funcției prin funcția acuzativa”. De aici derivă consecința “de importanță fundamentală pentru C. d.”, deoarece flectivul *pe* reprezintă “condiția *sine qua non* in definirea acestuia”¹.

Într-un exemplu cum este “Camera iubește eroii” (*Cartoon Network*, 14 septembrie 2017, 19.01) detectăm trei greșeli: 1. omiterea pronumelui personal complement direct necesar în fenomenul de dublare a complementului, 2. omiterea flectivului *pe* obligatoriu pentru materializarea complementului direct (fiind vorba de o trăsătură a genului personal trebuie făcută diferența între complementul exprimat prin substantiv propriu: *îl văd pe Ion* și cel exprimat prin substantiv comun *văd muntele*); 3. utilizarea verbului clișeizat *a iubi*, în locul verbului *a(-i) plăcea*; corect camerei (de filmat) îi plac eroii.

Chiar în cazul în care complementul direct nu este ocurent, verbul reclamă prezența pronumelui personal: În episodul *Haideți, tineri titani!* din 17 iulie 2017, 14.15 de pe *Cartoon Network*, li se cere titanilor să evacueze niște chiriași prin formula: *Titani, evacuați!* în loc de: *Titani, evacuați-i!*

O altă tendință este absența adjectivului posesiv dintr-o sintagmă în care îndeplinește rolul de adjunct: “Ai agravat situația ta și a familiei” (*Minimax*, 17 iulie 2017, 15.11), corect: situația ta și a familiei tale.

Între neglijarea unor realități lingvistice specific românești, inexistente în limba din care se face traducerea, se înscrie și ignorarea genului personal, concept cu referire la o subclasă de substantive nume de persoană care se disting de substantivele nonanimate prin particularități de natură morfosintactică, fonetică și semiotică). Trăsăturile de natură fonetică ale acestei subclase au în vedere particularități² ca lipsa alternanțelor fonetice în flexiunea substantivelor proprii feminine (*Anca/Ancăi*, *Floarea-Floarei*; *Olga-Olgăi*) spre deosebire de substantivele comune cu aceleași terminații, care prezintă alternanțe (*luncă/luncii*; *floare/florii*; *vargă-vergii*); de aceea într-un exemplu ca: “Știe unde sunt rudele *Clopoțicii*” (*Minimax*, 17 iulie 2017, 20.17), forma de genitiv a substantivului propriu trebuie să fie *Clopoțicai*.

La granița dintre creații lexicale și greșeli se situează cuvântul care urmează, creat prin moțiune; este vorba de cuvântul *dragonetă*, care nu este forma feminină (neînregistrată, de altfel, în dicționar) a cuvântului *dragonet* (pește marin frumos, cu capul turtit și ochii ieșiți în afară, în Strâmtoarea Mânecii și în Atlantic și care provine din limba franceză: *dragonnet*), ci este un substantiv feminin format prin moțiune de la *dragon* (cuvântul este format în limba engleză și preluat prin împrumut de limba română). Exemplele, din data de 15 iulie 2017, de pe canalul

¹ D. D. Drașoveanu, *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj Napoca, Clusium, 1997, p. 110-111.

² Gh. Constantinescu-Dobridor, *Morfologia limbii române*, Editura Științifică, 1974, pp. 42-43; Ion Coteanu, *Gramatica de bază a limbii române*, Editura Garamond, București, p. 37; Dumitru Irimia, *Gramatica limbii române*, Polirom, Iași, 1997, p. 51; Mioara Avram, *Gramatica pentru toți*, Humanitas, București, 2001, p. 55; *Gramatica limbii române*, vol. I. Cuvântul, Editura Academiei Române, București, 2008, p. 69.

Boomerang, sunt redată într-un context mai amplu pentru a se vedea că *dragonetă* intră în relație de sinonimie cu sintagma “pui de dragon”: Cine vrea să elimine protecția magică a puilor de dragon, trebuie mai întâi să-i adoarmă (17.35), Ce sunet minunat! Sunt sigur că va atrage cea mai frumoasă dragonetă (17.39), O drăguță dragonetă în picățele (17.40), sintagma modificată a expresiei “nostimă cu picățele”. Despre originea acestei expresii cu o vechime de mai bine de o sută de ani, Rodica Zafiu avansează ipoteza nașterii ei “probabil în legătură cu grația feminină, prezentată cu o anumită ironie”, și în legătură cu moda vremii sau cu “un tipar lingvistic de amplificare glumeață (...) E posibil ca *picățelele* să fi fost, la un moment dat, semnul unei anumite ținute excentrice și *fistichii*...”³

Tot la granița dintre inovație și greșeală este forma (inexistentă în limba română) adverbial *punctamente* (*Megamax*, 14 septembrie 2017, 18.14). Motivația pentru care nu poate fi etichetată doar “greșeală” stă în intenția personajului care simte nevoia să-și exprime starea afectivă, nemulțumirea (“Detest să fie ziua mea. Punctamente”) și astfel termenul primește o marcă stilistică, pe lângă cea gramaticală (aceasta din urmă, dispensabilă, de altfel). De comentat este și construcția sintactică “detest să” clachiată după tiparul sintactic al limbii engleze și varianta a lui “urăsc să”, “iubesc să”.

În cadrul împrumuturilor semantice (deoarece cuvântul este înregistrat în dicționar, nu însă și sensul lui nou), se înscrie și cuvântul *viral* înregistrat în dicționar cu sensul de “referitor la un virus, specific unui virus; virotic”. Dacă în dicționarele românești apare doar cu acest sens, în Merriam Webster apare cu două sensuri: 1. of, relating to, or caused by a virus (a *viral* infection); 2. quickly and widely spread or popularized especially by person-to-person electronic communication (a *viral* video)

În episodul din 18 iulie 2017, 21.33, din *Maggie și Bianca în lumea modei* de pe canalul *Megamax*, apare următorul dialog:

- Ai apărut pe net.
- O, nu! Sunt virală!

Lingvistul Stelian Dumistrăcel caracterizează acest adjectiv drept: “o apariție fulminantă (cu toate nuanțele de sens ale adjectivului respectiv) și o carieră promițătoare, numai în cca zece ani, în discursul public”, făcând referire “la aproape tot ce se difuzează exploziv și în proporție de masă pe internet”⁴. Rodica Zafiu consideră că această inovație lexicală recentă se referă la “diferite tipuri de mesaje, predominant vizuale, dar și pentru texte”, are ca trăsătură constantă “referirea la mediul de răspândire”, și beneficiază la momentul actual de lărgire semantică după cum o dovedește “folosirea sa calificativă, gradabilă, mai puțin riguroasă decât cea descriptiv-clasificatoare”⁵.

Între trendurile lingvistice regăsite și în limba filmului de animație redăm cuvântul *chef* care nu apare în niciunul din dicționarele de cuvinte recente sau în *Noul dicționar universal*. Acest cuvânt foarte la modă a fost preluat din franceză prin filieră engleză, desemnând în limbile respective pe cel însărcinat cu administrarea bucătăriei unui restaurant (chef de cuisine, personne dirigeant la cuisine et la brigade⁶, a skilled cook who manages the kitchen (as of a restaurant)⁷, ceea ce nu se aplică în exemplul următor, unde este vorba de tatăl Albei din *Eu și cei șapte pitici*:

³ Rodica Zafiu, Nostimă cu picățele în Dilema veche, nr. 550, 28 august - 3 septembrie 2014 <http://dilemaveche.ro/sectiune/tilc-show/articol/nostima-cu-picatele>.

⁴ Stelian Dumistrăcel, *Viral pe net*, în <http://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/viral-pe-net--121973.html>.

⁵ <http://dilemaveche.ro/sectiune/tilc-show/articol/virale>.

⁶ <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/chef/15043/locution?q=chef+de+cuisine+#152592>.

⁷ <https://www.merriam-webster.com/dictionary/chef>.

“Am înțeles, Chef!” (*Minimax*, 23 iulie 2017, 19.03). Această tendință este foarte extinsă în limba de azi în media, cuvântului *chef* dându-i-se sensul de bucătar; astfel în emisiunile extrem de mediatizate, de genul *Chefi la cuțite*, titulatura de “chef” i se aplică unui candidat care nu îndeplinește funcția de șef, dar ajunge să fie un bucătar recunoscut în urma câștigării unor competiții culinare (se întâlnește chiar forma “chefi bucătari”, barbarism în primul rând sub aspectul grafic).

O altă tendință este utilizarea prefixul *super-*, care s-a dovedit extrem de productiv în limba vorbită. Adeseori, în cadrul aceluiași episod, prefixul e folosit de mai multe ori, pentru reliefarea ideii: Să mâncăm cartofii în moduri *superaiurite*. (*Cartoon Network*, 15 iulie 2017, 14.14), Datorită *superputerilor* nu e mare problemă cu infractorii care atacă planeta? (*Cartoon Network*, 15 iulie 2017, 14.27), *superviteză* (*Cartoon Network*, 15 iulie 2017, 14.32), Eram o echipă de *supereroi* (*Cartoon Network*, 15 iulie 2017, 14.34). Pe urmele lui, cu șanse foarte mari datorită predilecției pentru acest prefix pe care o manifestă vorbitorii (mai tineri) la ora actuală, este concurentul său, *-mega*: E megagroav. (*Minimax*, 23 iulie 2017, 19.07).

O greșală des întâlnită este și lipsa concordanței dintre conținutul transmis și intenția vorbitorului; în coloana sonoră a filmului *Geronimo Siltton* (*Minimax*), despre personajul eponim se spune:

E reporterul-vedetă, Șoricezia l-așteaptă.

E grozav și e bombastic, dar, păzea, e chiar fantastic.

E cel mai strașnic popândău

Și-l cheamă Geronimo.

Folosirea epitetului *bombastic* nu are acoperire atunci când e vorba de personajul Geronimo caracterizat prin pasiunea pentru știință, simțul moral, dar și puțină naivitate, așadar în total dezacord cu natura blajinului jurnalist. O putem cataloga drept o improprietate semantică, apărută doar din necesități metrice. Lucrul îl dovedește de altfel, versiunea originală, unde epitele care îl caracterizează sunt: amuzant, abil, înspăimântător, uimitor, precum și termenul *cheddarific*, format desigur de la faimoasa brânză *Cheddar* și adjectivul *terrific*. O a doua ipoteză ar fi ca intenția traducătorului (fără să fi avut în vedere folosirea cuvântului în sensul său propriu, acela de afectat, artificial, căutat, convențional, declamator, emfatic, fals) să asocieze acest cuvânt cu *bombă*, pentru a exprima caracterul exploziv al descoperirilor pe care le face remarcabilul detectiv.

Tot o lipsă de proprietate a termenilor este utilizarea cuvântului *meteor* în loc de *meteorit*: Voi observa cum cade fiecare *meteor* din cer (*Cartoon Network*, 12 iulie 2017, 18.43); termenul corect este cel de *meteorit*, adică fragment desprins dintr-un corp cosmic (care străbate atmosfera și cade pe suprafața Pământului).

În *Ben 10*, episodul din 14 septembrie 2017, la întrebarea *Ce e o comunitate?* în definiția care i se dă, este absent genul proxim, fiind dată doar diferența specifică: “un loc unde persoane au făcut un jurmământ al tăcerii”, trăsătură distinctivă cu referire doar la comunitatea respectivă, nu la orice fel de comunitate.

În ceea ce privește cuvântul *locație*: Din cauza locației sale e acoperit de gheață tot timpul! (*Minimax*, 23 iulie 2017, 20.11), locația sfinxului (*Minimax*, 23 iulie 2017, 20.50), el nu mai poate fi catalogat drept o improprietate semantică, atâta vreme cât apare în *DEX*-ul din 2009 (al treilea sens, alături de *închiriere*, *chirie*, prezent în sintagma *contract de locațiune*, cu etimologie din franceză și engleză), în *Dicționarul de cuvinte recente*, coordonat de Florica Dimitrescu (doar cu sensul de “amplasament, situare, loc”). Cuvântul este rezultat al unui calc semantic, situație în care asupra cuvântului românesc este transferat sensul pe care îl are în limba

engleză, așadar un fenomen de interferență, de transfer negativ. Acest fenomen presupune manifestarea unei tendințe de extindere a sferei echivalențelor dintre limbi, prin stabilirea unor corespondențe greșite (despre definirea termenului de *transfer*, vezi *Dicționarul de științe ale limbii*, p. 548).

În acest context al greșelilor semantice trebuie amintit pleonasmul, care se instalează fie la nivel sintactic, prin folosirea superfluă a adverbului poate provenit din verbul *a putea*, alături de verbul în cauză: *Poate putem...* (*Cartoon Network*, 17 iulie 2017, 16.55), fie la nivelul lexical, prin alăturarea a două cuvinte care reflectă aceeași realitate de sens: s-a întâmplat un *miracol* (fenomen supranatural, minune; fapt, fenomen uimitor, extraordinar) *uimitor* (în recomandarea din 25 iulie 2017, de pe canalul Minimax), *cea mai mare vedetă*, *vedeta* fiind actorul care deține un rol principal și se bucură de renume, de mare popularitate (*Megamax*, 6 octombrie 2017, 13.30); *delicatese delicioase* (*Cartoon Network*, 19 Octombrie 2017, 14.44); ideea repetiției inutile se redă și cu ajutorul unui prefixoid aflat la superlativ: *cea mai mega colecție* (*Cartoon Network*, 19 Octombrie 2017, 14.15).

Statistic, verbul stă mai rău (ceea ce e mai bine!) la capitolul greșeli, în sensul că sunt mai puține și nu atât de grave. Am întâlnit câte o aglomerare de verbe, generând o sintaxă greoaie: e gata să-și dorească să se fi oprit să se împrietenească (*Minimax*: 12 iulie 2017, 14.15) sau discrepanțe rezultate din folosirea unor modalități diferite în același context. Astfel, în exemplul: *Nu cred că este pregătit! Sunt sigur de asta!* (*Disney Junior*, 16 iulie 2017, 17.54), în primul caz se realizează gramaticalizarea incertitudinii prin verbul de modalitate aflat la forma negativă, pentru ca apoi să apară un adverb de modalitate care gramaticalizează certitudinea, lucru care afectează înțelegerea mesajului. Un fenomen nu mai puțin grav și, care pe deasupra, creează confuzie este apariția formelor greșite în alternanță cu formele corecte. Într-un episod din *Geronimo Stilton*, personajele folosesc forma: “Nu-ți fă griji!” (*Minimax*, 16 iulie 2017, 20.24), pentru ca apoi, după exact patru minute, în mod derutant, să folosească forma corectă.

Exemple ar putea (și vor) continua. Aceste câteva structuri lexicale și gramaticale din dinamica limbii actuale care copiază tipare ale limbii engleze reprezintă semne că acea “conștiință etimologică” pălește tot mai mult în dauna uzului lingvistic (uz care ne-ar putea duce cu gândul la acea fabulă numită “puterea obișnuinței” și din această cauză, ar avea nevoie să fie temperat).

Și pentru că în fiecare articol pe care l-am consacrat canalelor de desene animate a existat câte o expresie-vedetă, de data aceasta am ales: “Ești gata pentru asta? *Gata ca fideaua*”. (*Megamax*, 19 octombrie, 2017, 19.20)

BIBLIOGRAPHY

Avram, Mioara, *Cuvintele limbii române între corect și incorrect*, Editura Cartier, Chișinău, 2001.

Bidu-Vrâncănu, Angela, Călărășu, Cristina, Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, Mancaș, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar de științe ale limbii*, Editura Nemira, București, 2001.

Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române, Editura Unives Enciclopedic, București, 2007.

Gramatica limbii române, Editura Academiei Române, București, 2005, vol. I-II.

Dimitrescu, Florica, Ciolan Alexandru, Lupu, Coman, *Dicționar de cuvinte recente*, ediția a III-a, Editura Logos, București, 2013.

- Gligor Gruîță, *Gramatică normativă*, Editura Dacia, Cluj, 1994.
Gligor Gruîță, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Paralela 45, Pitești, 2006.
Graur, Al., *Dicționar al greșelilor de limbă*, București, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1982.
Graur, Al., *Tendențele limbii române*, Editura Științifică, București, 1968.
Oprea, Ioan, Pamfil, Carmen-Gabriela, Radu, Victoria, Zăstroiu, Victoria, *Noul dicționar universal al limbii române*, ediția a V-a revizuită, Editura Litera, București, 2017.